

Utlands relation till Sveriges läkarförbund Student

Sveriges läkarförbund Student 2017

Alexander Tejera, *ordförande Sveriges läkarförbund
Student*

Nils Karlsson, *vice ordförande Sveriges läkarförbund
Student*

Marcus Andersson, *ordförande Sveriges läkarförbund
Student Utland*

Sveriges läkarförbund Student

Box 5610, 114 86 Stockholm

Telefon: 08-790 33 00

E-post: info@slf.se

www.lakarforbundet.se/student

Innehållsförteckning

Förord	3
Utlands förhållande till Sveriges läkarförbund Student	4
1.1 Stadgemässiga aspekter	4
1.2 Ekonomiska aspekter	8
Sveriges läkarförbund Students förhållande till Läkarförbundet	9
2.1 Stadgemässiga aspekter	9
2.2 Historia.....	10
2.3 Övriga aspekter	11
Motivering till ökat inflytande från SLF Student Utland	12
Utredningens slutsatser.....	14
4.1 Kategorisering.....	14
4.2 Mandatfördelning på fullmäktigemötet	15
4.3 Förbundsstyrelsen	17

Förord

Sedan Sveriges läkarförbund Student (dåvarande MSF) utökades med en utlandsavdelning på fullmäktigemötet 2013 har förutsättningarna för både förbundet och dess verksamhet förändrats. För Läkarförbundet Student Utlands del har detta framförallt inneburit ett ökat medlemsantal, starkare organisation och en mer aktiv verksamhet. Under fullmäktigemötet år 2016 ställdes därför frågan om det inte var dags att se över Utlandssektionens inflytande i förbundet. Det beslutades att ansvaret för utredningen skulle ligga på förbundsstyrelsen tillsammans med ordförande för Läkarförbundet Student Utland (fortsättningsvis refererat till som Utland).

I enlighet med verksamhetsplanen för 2017 har vi genomfört en utredning kring Utlands inflytande i förbundet. Fokus skulle enligt verksamhetsplanen ligga på mandatfördelningen för förbundets fullmäktigemöte men tidigt i processen bestämdes det att utredningen också skulle inkludera Utlands representation i förbundsstyrelsen. De två frågorna är sammankopplade eftersom båda berör Utlands inflytande i förbundet men går också att skilja från varandra i stadgarna.

Utredningen har strävat efter att vara neutral, både vad gäller framställningen av bakgrundsinformation och till möjliga alternativ för ett förändrat inflytande. Inom ramen för den här utredningen lägger vi inte fram något alternativ framför de andra. Istället ska utredningen ses som ett klargörande av förbundets historia och ett stöd för en diskussion inför nästa fullmäktigemöte.

För att underlätta diskussionen har det beretts utrymme för Utlands styrelse att formulera sin ståndpunkt i ärendet. I det avsnittet är det alltså inte utredningens åsikter som förs fram utan Utlands styrelses åsikter.

Vi som genomfört utredningen hoppas på en saklig och konstruktiv diskussion om förbundets interna representation inför fullmäktigemötet.

Utlands förhållande till Sveriges läkarförbund Student

1.1 Stadgemässiga aspekter

Sveriges läkarförbund Students stadgar är grundläggande regler som alla medlemmar, avdelningar och förbundsstyrelsen behöver förhålla sig till. I stadgarna regleras också förhållandet mellan Läkarförbundet Student, lokalavdelningarna och Utland. Här följer en sammanställning av de punkter som gör skillnad mellan utrikes och inrikes medlemmar och/eller avdelningar samt kommentarer till dessa.

§ 1

Sveriges läkarförbund student, som är studentförbundet inom Sveriges läkarförbund, har till uppgift

att tillvarata medlemmarnas utbildningsmässiga, sociala och ekonomiska intressen.

att främja medlemmarnas yrkesmässiga och vetenskapliga intressen.

De två punkterna reglerar Läkarförbundet Students huvudsakliga uppgift gentemot sina medlemmar. Andra punktens ”främja” lämnar ett stort tolkningsutrymme och kan uppfyllas även utomlands utan politiska insatser gentemot exempelvis universitet eller regeringar. Den första punktens ”tillvarata” har dock en tyngre laddning och kan vara en källa till framtida förvirring och därav följande konflikt. Som svenskt fackförbund har vi inte möjlighet att genomföra politiska insatser utanför Sveriges gränser och oavsett ökat inflytande för Utland anser vi det vara viktigt med ett förtydligande av punkten.

§ 6

Medlem är skyldig

att följa Sveriges läkarförbund students, vederbörande avdelnings- och Sveriges läkarförbunds stadgar.

att ställa sig till efterrättelse av fullmäktige, styrelse och avdelningar fattade beslut.

Förutsättningarna för att följa denna paragraf skulle kunna skilja sig markant mellan Sverige och andra länder. Hur medlemmar i utlandet ska förhålla sig till sådana olikheter inför beslut kan behöva klargöras

§ 7

Förbundet är uppbyggt av avdelningar. Dessa är lokalavdelningar och Sveriges läkarförbund student Utland.

§ 8

Lokalavdelning är sammanslutningar av medlemmar som studerar vid samma svenska högskola/universitet. Vid byte av studieort överförs medlemmen till den nya ortens lokalavdelning.

Sveriges läkarförbund student Utland är sammanslutningen av de medlemmar som är svenska medborgare med kursplats vid läkarutbildning i utlandet.

Här görs en tydlig särhållning av inrikes lokalavdelningar respektive Utland, både definitionsmässigt och genom att Utland är den enda avdelning vars namn omnämns. Vid ett eventuellt jämställande av inrikes lokalavdelningar och Utland kan en annan formulering övervägas. Ordet "lokalavdelning" vore dock olämpligt att använda som etikett för Utland eftersom det är en sammanslutning av utrikes lokala avdelningar.

§ 10

Det åligger lokalavdelningarna

att *sprida facklig information bland medlemmarna.*

att *hålla sig underrättade om medlemmarnas önskemål och åsikter i frågor som rör förbundets verksamhetsområde.*

att *samråda med styrelsen vid överläggningar och förhandlingar med utomstående i frågor av facklig eller eljest principiellt viktig natur.*

att *för godkännande delge styrelsens beslut om ändring av sina stadgar.*

Lokalavdelningen åligger dessutom

att *utse representant i styrelsen för den lokalförening av Sveriges läkarförbund inom vars område lokalavdelningen är belägen.*

I dagsläget gäller ingen av skyldigheterna under paragraf tio för Utland eftersom ordet "lokalavdelning" används istället för "avdelning". Vi bedömer att Utland skulle kunna fullgöra de fyra första punkterna, medan den femte punkten inte vore tillämplig eftersom Sveriges läkarförbund saknar lokalföreningar utanför Sveriges gränser.

§ 12

Lokalavdelningarna utser vardera en fullmäktig och därutöver en fullmäktig för varje påbörjat antal medlemmar den 1 januari innevarande år motsvarande tre procent av det totala antalet medlemmar i Sveriges läkarförbund students lokalavdelningar vid samma tidpunkt. Sveriges läkarförbund student Utland utser 4 fullmäktige.

Paragrafen reglerar mandatfördelningen vid förbundets fullmäktigemöten och som tydligt framgår likställs inte Utland med de andra lokalavdelningarna. Förslag på reglering av mandatfördelningen ges senare i den här rapporten.

§ 17

1 mom. Vid ordinarie fullmäktigemöte skall utöver vad i övrigt följer av dessa stadgar följande ärenden förekomma:

[...]

- 6. Val av förbundets ordförande och vice ordförande samt en styrelseledamot och suppleant från varje lokalavdelning för kommande verksamhetsår.*
- 7. Val av fullmäktige i Sveriges läkarförbund och suppleanter för dem. Vid förfall äger förbundsstyrelsen rätt att utse ersättare.*
- 8. Val av två revisorer samt två revisorssuppleanter för kommande verksamhetsår.*
- 9. Val av auktoriserad revisor jämte suppleant för denne för kommande verksamhetsår.*
- 10. Val av valberedning för kommande verksamhetsår. Valberedningen skall bestå av en ledamot från varje lokalavdelning, med personlig suppleant tillhörande respektive lokalavdelning. Fullmäktige utser bland ledamöterna ordförande samt vice ordförande. Ordförande är sammankallande.*

2 mom. Ärenden som inte angivits i föredragningslistan i enlighet med §13 5 mom. får inte upptas till behandling och beslut om inte minst 2/3 av det totala antalet vid mötet närvarande fullmäktige är ense därom.

§ 18

Valbar till förtroendepost enligt §17, punkt 7 och 8 är envar som är medlem i Sveriges läkarförbund student. Valbar till förtroendepost enligt §17, punkt 6 och 10 är envar Sveriges läkarförbund student-medlem förutom medlem av Sveriges

läkarförbund student Utland. Valbar till förtroendepost enligt §17, punkt 6 är envar som är medlem i Sveriges läkarförbund student, förutom medlem av Sveriges läkarförbund student Utland, med minst en termins kvarvarande studier på läkarprogrammet vid tidpunkten för fullmäktige.

Sjunde paragrafens punkt 6 och punkt 10 har uttrycklig spärr mot utrikes baserade medlemmar vilket inkluderar posterna som ordförande, vice ordförande och ledamot i styrelsen.

Styrelseledamöter med full rösträtt har också ett personligt ansvar för verksamheten vilket måste tas i beaktande vid eventuell ändring av de här paragraferna. Det personliga ansvaret innebär att vid bristande ansvarsfrihet kan ledamot i styrelsen potentiellt ställas inför rätta och krävas på skadestånd eller frihetsberövas. Alltså krävs det av styrelseledamöterna god förtrogenhet med förbundets verksamhet.

§ 19

1 mom. Styrelsen utgörs av förbundets ordförande, vice ordförande samt sju av fullmäktige utsedda styrelseledamöter - en från varje lokalavdelning. Sveriges läkarförbund student Utland har rätt att utse en representant att närvara vid styrelsens sammanträden och därvid delta i överläggningarna men inte i besluten.

2 mom. Om förhinder föreligger för en lokalavdelnings ordinarie styrelseledamot och suppleant att närvara vid styrelsemöte, har lokalavdelningen rätt att utse en annan representant att delta i styrelsemötet med samma befogenheter som ordinarie ledamot. Sådan representant skall, förutom att vara ledamot av lokalavdelningens styrelse, genom beslut i denna erhålla mandat att företräda lokalavdelningen.

3 mom. Uteblir styrelseledamot, från tre styrelsesammanträden under en mandatperiod skall förbundsstyrelsen besluta huruvida ledamotskapet är förverkat. Om så beslutas gäller att, suppleant inträder som ledamot av styrelsen.

4 mom. Styrelseledamot som avlägger läkarexamen under verksamhetsåret har rätt att kvarstå i styrelsen till mandatperiodens slut.

Som stadgan är utformad idag har Utland möjlighet att själva välja vilka möten de vill närvara vid samt att utse den representant som passar bäst för stunden, vilket oftast har varit deras ordförande. En eventuell likställning av Utland gentemot de andra avdelningarna i den här paragrafen skulle innebära att fullmäktige utser vem som ska representera Utland under nästkommande verksamhetsår. En eventuell ledamot skulle också omfattas av den tredje punkten, till skillnad från adjungerade representanter.

1.2 Ekonomiska aspekter

Våra intäkter kommer från medlemsavgifter. 2017 kostar medlemskap i Sveriges läkarförbund Student 250 kronor varav 190 kronor betalas till Läkarförbundet Student och 60 kronor går till moderförbundet. Den del som går till Läkarförbundet Student finansierar den nationella verksamheten som förbundsstyrelsearbetet och fullmäktige. Avdelningarna får sina intäkter till största del från AT-mässorna som arrangeras två gånger per år. Utland är dock ett undantag eftersom de inte har möjlighet att anordna AT-mässor på samma villkor som lokalavdelningarna. Istället får de ett bidrag från SLF Student som de senaste åren har legat på 120 000 kronor. Detta bidrag ingår i den nationella budgeten.

Platsen för fullmäktigemötet finns inte reglerat i våra stadgar men praxis i förbundet har under lång tid varit att arrangemanget roterar mellan de olika lokalavdelningarna i Sverige. Det kan vara värt att notera att om Utland skulle ingå i det här rullande schemat skulle det få ekonomiska konsekvenser de år som fullmäktige anordnas utomlands.

Sveriges läkarförbund Student är i stort sett ekonomiskt fristående från Läkarförbundet. Däremot ger Läkarförbundet riktade bidrag till olika aktiviteter eller evenemang. Till exempel betalas den fackliga grundutbildningen till största delen av Läkarförbundet och avdelningarna har möjlighet att äska pengar från Läkarförbundet till olika projekt.

Sveriges läkarförbund Students förhållande till Läkarförbundet

2.1 Stadgemässiga aspekter

Sveriges läkarförbund Students ställning i Sveriges läkarförbund regleras på flera ställen i moderförbundets stadgar. Exempel som är relevanta för den här utredningen är våra skyldigheter gentemot förbundet, mandatfördelningen och möjligheten att bli invald i förbundsstyrelsen.

Om föreningars skyldigheter

§ 9

Delförening och i förekommande fall Regionförening eller Samrådsdelegation enligt § 12, åligger

att *för godkännande delge FS beslut om ändring av eller tillägg till delföreningens, Regionföreningens eller Samrådsdelegationens, stadgar och*

att *ställa sig till efterrättelse fullmäktiges och FS:s beslut.*

Utöver vad som sägs i första stycket åligger det yrkesförening, lokalförening och Sveriges läkarförbund Student

att *utse fullmäktige och personliga ersättare för dem och*

att *svara för sina fullmäktiges inställelse till FM, lokalförening därjämte*

att *lokalt företräda medlemmarna i fackliga frågor samt utöva sådan förhandlings- och överläggningsrätt som tillkommer föreningen på grund av lag, avtal eller delegation från Läkarförbundet samt i förekommande fall delegation från Regionförening enligt § 12.*

samt specialitetsförening och intresseförening

att *fortlöpande underrätta Läkarförbundet om vilka förbundsmedlemmar som är medlemmar i föreningen.*

Om mandatfördelningen

§21

Vid bestämmandet av det antal fullmäktige som yrkesförening och lokalförening ska utse, tillgodoräknas föreningen en röst för varje till Läkarförbundet den

I januari ansluten medlem av föreningen, dock inte för pensionärmedlem eller associerad medlem.

Yrkesförening och lokalförening ska utse en fullmäktig för varje påbörjat antal röster motsvarande aderton promille av det sammanlagda antalet medlemmar i yrkesföreningarna respektive lokalföreningarna. Sveriges läkarförbund Student ska utse tolv fullmäktige.

Om förbundsstyrelsen

§25

För att FS-ledamot efter tre eller flera hela mandatperioder i följd ska vara valbar till FS för därpå följande mandatperiod fordras fullmäktiges beslut därom.

Medlem i Sveriges läkarförbund Student är inte valbar till FS.

§ 26

FS utgörs av förbundets ordförande och förste och andre vice ordförande, samt elva andra ledamöter.

Sveriges läkarförbund Student har rätt att utse en representant att närvara vid FS:s sammanträden och därvid delta i överläggningarna men inte i besluten.

2.2 Historia

Den här ordningen började utformas redan 1965 när Sveriges läkarförbund Student (dåvarande SKMF) togs upp som SYLFs studentförbund. Det var vid den tidpunkten som konstruktionen med fasta mandat vid fullmäktige och ställning som observatörer i styrelsen skapades. 1969 lyftes konstruktionen ut från SYLFs stadgar och inkorporerades i Läkarförbundets med skillnaden att man blev representerad med en adjungering vid Läkarförbundets styrelse.

Om detta var förbundet helt eniga. Styrelseordningar är uppbyggda så att rösträtt är förenat med personligt ansvar. Detta innebär att en student som är ledamot i styrelsen kan vid bristande ansvarsfrihet ställas inför rätta på grund av frågor som är avlägsna och inte direkt berör studenten, vilket kan medföra stora skadestånd och frihetsberövanden. Eftersom studenter inte direkt berörs av de kollektivavtal som skrivs och är en självständig organisation med egen ekonomi kan det också tyckas orimligt att vi ska ha personligt ansvar för sådana frågor inom moderförbundet.

Antalet mandat vid Läkarförbundets fullmäktige fastställdes till sju stycken, ett för varje lärosäte där man utbildade läkare, men ökades 1979 till tolv mandat, två för varje lokalavdelning som då fanns. Anledningen till att vi inte ingår i mandatfördelningen beror helt på organisatoriska anledningar. Vid utformandet av stadgarna hade varken förbundet eller vi någon koll på hur många medlemmar som studentförbundet hade varför man bestämde sig för den här lösningen. Vid utökandet av de fasta mandaten hade studenterna blivit flera och man ville därför ha ett inflytande som motsvarade antalet medlemmar.

2.3 Övriga aspekter

De aspekter som har nämnts angående det ansvar en styrelseledamot har för verksamheten, och som denna kan ställas personligt ansvarig för, är alltså något som behöver tas i beaktande. I övrigt finns det inga hinder för att Utland ska få fler mandat på fullmäktige eller kunna vara ordinarie ledamot i styrelsen, varken enligt Läkarförbundets stadgar eller rent juridiskt. Värt att nämna är också att vi även ingår i Saco Studentråd och påverkas därför till viss del även av deras stadgar. Inte heller här finns några hinder för ökat inflytande och de har heller ingen åsikt i frågan.

Motivering till ökat inflytande från SLF Student Utland

I dagens mandatfördelning har Utland 4 fasta mandat, oavsett medlemsantal. Ordförande, som är adjungerad i förbundsstyrelsen har ingen rösträtt i förbundsstyrelsen för Läkarförbundet Student och det är inte möjligt att kandidera till fasta poster i förbundsstyrelsen.

När Utland upptogs i förbundet stämde mandatfördelningen relativt väl överens med medlemsantalet. Utlands styrelse har de senaste åren arbetat för att samla alla svenska läkarstudenter i utlandet och medlemsantalet har sedan år 2011 vuxit från 750 till 1100.

Beräkning (2016):		För 2016 års fullmäktigemöte innebär detta följande:		
		Ort	Medlemmar 2016-01-01	Mandat
$n = N * 0,03$				
$n03 = 5902 * 0,03 = 177,06$				
Grundmandat: 1				
Medlemmar:	Extramandat:			
00,00 – 177,06	1	Uppsala	911 medlemmar	7
177,06 – 354,12	2	Stockholm	1175 medlemmar	8
354,12 – 531,18	3	Göteborg	890 medlemmar	7
531,18 – 708,24	4	Skåne	939 medlemmar	7
708,24 – 885,30	5	Umeå	992 medlemmar	7
885,30 – 1062,36	6	Linköping	683 medlemmar	5
1062,36 – 1239,42	7	Örebro	312 medlemmar	3
1239,42 – 1416,48	8	Utland		4
1416,48 – 1593,54	9			
1593,54 – 1770,60	10	Totalt	5902 medlemmar	48

För Utlands del innebär detta, tillsammans med de fasta mandaten, ett relativt mindre inflytande per medlem och styrelsen för Utland anser att detta är ett systemfel. Våra medlemmar betalar samma medlemsavgift och bör därmed ha samma proportionella inflytande. Enligt CSN:s senaste statistik fanns det läsåret 15/16 2710 svenska läkarstudenter med CSN-studiemedel vid utländska läkarprogram¹. I Sverige var det

¹ Källa: CSN 2017-03-28

totala antalet läkarstudenter samma läsår 7687 stycken², vilket betyder att cirka en fjärdedel av de svenska läkarstudenterna studerar utanför Sveriges gränser. Majoriteten av Utlands studenter kommer efter sina studier att återvända till Sverige. Utlandsstuderande läkarstudenter påverkas därför i stor grad av de förändringar som sker inom svensk sjukvård och svensk läkarutbildning. Eftersom Läkarförbundet Student har som uppdrag att arbeta med svensk sjukvård och läkarutbildningen anser styrelsen för Utland att även deras medlemmar ska få samma möjlighet att påverka inom förbundet.

Styrelsen för Utland inser samtidigt att det skulle innebära stora praktiska utmaningar om Utland behandlades på samma sätt som en svensk lokalort. Till exempel skulle det bli problematiskt att organisera ett fullmäktigemöte utomlands. Det skulle även få stora effekter på Utlands ekonomi. Den klumpsumma som Utland idag erhåller på 120 000 sek är en förutsättning för att Utland skall överleva som organisation. Då styrelsen representeras av medlemmar från olika länder är man starkt beroende av dessa pengar för att kunna bedriva sin verksamhet samt för att kunna arrangera de stadgereglerade fysiska styrelsemöten som styrelsen skall hålla under ett år.

Utlands verksamhet syftar till att vara en plattform för information, rekrytera medlemmar till förbundet, representera sina medlemmars intressen och verka opinionsbildande gentemot makthavande och media, samt inom Sveriges läkarförbund. Därmed skapas en länk mellan medicinstudenter i utlandet och deras framtida arbetsmarknad i Sverige. Utland är och förblir en unik del inom förbundet och Utlands styrelse ser både de rättigheter och skyldigheter som ett ökat inflytande skulle innebära. Det styrelsen för Utland i huvudsak vill uppnå med ett ökat inflytande är att få möjlighet att representera sina medlemmar på ett demokratiskt och rättvist sätt i frågor som påverkar Utlands medlemmar. Utland är inte ute efter att utkräva mer inflytande för sakens skull, men man ser förmånen av en tydligare representativ organisation vilket leder till ett närmare samarbete mellan inrikes och utrikes svenska läkarstudenter. I frågor som inte direkt påverkar Utlands medlemmar skulle man då ha som praxis att lägga ned sin röst. Detta skulle exempelvis vara i frågor som berör forskning eller ledarskapsutbildning vid svenska lärosäten.

Hur en eventuell förändring i inflytande skulle komma att se ut måste analyseras noga för att slutmålet skall bli så bra som möjligt för förbundet som helhet. Utlands styrelses nuvarande ståndpunkt är att främst få till stånd en ändring i den nuvarande mandatfördelningen för fullmäktige, detta för att tillvarata sina medlemmars möjlighet att påverka i förbundets högsta beslutande organ. Vad gäller representationen vid FS ställer sig Utlands styrelse i dagsläget bakom att den nuvarande ordningen med adjungering är nödvändig, främst för att Utlands styrelse behöver mer underlag för vad det skulle innebära praktiskt och ansvarsmässigt.

² Källa: UKÄ 2017-03-28

Utredningens slutsatser

Nedan följer ett antal alternativ för att öka Utlands representation i förbundet. Utredningen tar inte ställning för eller emot något alternativ. Vidare har utredningen valt att fokusera på eventuella stadgeförändringar och kommenterar därför inte ekonomin eller verksamhetsplanen.

Alternativen är uppdelade i tre rubriker som vi har identifierat som centrala. Det är dels frågan om benämningen av medlemsföreningarna, dels frågan om ökat antal mandat på fullmäktigemötet och dels frågan om representation i förbundsstyrelsen.

4.1 Kategorisering

Som tidigare diskuterat så gör stadgarna idag skillnad på "avdelning", där alla åtta avdelningarna i Läkarförbundet Student ingår, och "lokalavdelning", som endast är en benämning på avdelningarna i Sverige. Framför allt är det paragraferna sju till åtta som behandlar benämningen av medlemsföreningarna.

Nedan följer några tänkbara alternativ, listade från minst till störst omfattning:

1. Ingen förändring - alltså fortsätta benämna avdelningarna i Sverige som lokalavdelningar och Utland som Sveriges läkarförbund Student Utland. Däremot jämföras Utland på andra sätt med svenska lokalavdelningarna genom att ändra i stadgarna på andra ställen än just i de här två paragraferna.
2. Språkligt förtydligande. Ordet "lokalavdelning" ersätts överallt i stadgarna med "inrikes avdelning". Det vore lättare för läsaren än att hålla isär "lokalavdelning" och "avdelning". Däremot sker ingen förändring av Utlands rättigheter eller skyldigheter utan det får regleras av ändringar i de berörda paragraferna.
3. Ordet "lokalavdelning" ersätts i stadgarna med "avdelning" där det är relevant. Detta innebär att Utland får samma rättigheter och skyldigheter som svenska lokalavdelningar enligt stadgarna.
4. Det införs ett nytt begrepp, "sammanslutning av lokalavdelningar" eller "regionavdelning" eller dylikt, som definieras som en samarbetsform dit lokalavdelningar kan delegera bland annat representation gentemot vårt förbund. Utland skulle då vara en sådan (ordet "sammanslutning" används dessutom redan om Utland under paragraf åtta). Detta skulle dock kunna väcka frågan om huruvida lokalavdelningar inom Utland skulle ges rätten att välja att bli fristående, vilket kan vara önskat hos Utland. Det skulle även nödvändiggöra överväganden om grundmandatets existens och storlek. Detta alternativ är dock omfattande, arbetskrävande och komplicerat, med osäker nytta

4.2 Mandatfördelning på fullmäktigemötet

Mandatfördelning för Sveriges läkarförbunds Students fullmäktigemöte regleras av tolfte paragrafen i våra stadgar. Nedan framförs olika alternativ som skulle göra Utlands inflytande mer representativt utefter antalet medlemmar.

Det första alternativet är att inte göra några förändringar. Eftersom detta inte skulle ge några formella konsekvenser för de inbördes relationerna i förbundet kommer det inte att diskuteras vidare.

Utöka antalet fasta mandat för Sveriges läkarförbund Student Utland

En enkel åtgärd för att öka Utlands inflytande på fullmäktigemötet vore att utöka antalet fasta mandat som Utland tilldelas varje år. Antalet mandat kan antingen sättas efter fullmäktiges beslut eller motsvara den medlemsökning som Utland har haft sedan de blev medlemmar. Det skulle för 2017-03-29 innebära att Utland med sina 1028 medlemmar tilldelas 6 mandat enligt följande beräkning:

Beräkning (2017-03-29):		För 2017 års fullmäktigemöte skulle det innebära:		
		Ort	Medlemmar 2017-03-29	Mandat
$n = N * 0,03$	$N=7365$			
$n03 = * 0,03 = 220,95$				
Grundmandat: 1				
Medlemmar:	Extramandat:			
00,00 – 220,95	1	Uppsala	1 090 medlemmar	6
220,95 – 441,9	2	Stockholm	1 366 medlemmar	8
441,9 – 662,85	3	Göteborg	1 128 medlemmar	7
662,85 – 883,8	4	Skåne	1 192 medlemmar	7
883,8 – 1104,75	5	Umeå	1 117 medlemmar	7
1104,75 – 1325,7	6	Linköping	912 medlemmar	6
1325,7 – 1546,65	7	Örebro	560 medlemmar	4
1546,65 – 1767,6	8	Utland	medlemmar	6
1767,6 – 1988,55	9			
1988,55 – 2209,5	10			
		Totalt	7 365 medlemmar	51

Notera att Utlands medlemmar i beräkningen har lämnats utanför det mandatgrundade antalet medlemmar i förbundet.

En ändring enligt ovan skulle innebära minimala stadgeförändringar och samtidigt ge Utland inflytande på fullmäktigemötet som bättre relaterar till deras storlek.

Ändringen skulle åtgärda den ojämlikhet som idag finns mellan Utland och de andra avdelningarna i förbundet. Däremot skulle antalet mandat behöva diskuteras på nytt så snart som Utlands medlemsandel återigen avviker från deras fullmäktigeandel.

Inkludera Utland i mandatfördelningen på samma villkor som andra avdelningar

Det finns inga stadgemässiga hinder mot att helt inkludera Utland i mandatfördelningen på samma villkor som andra avdelningar. En sådan åtgärd skulle ge en mandatfördelning enligt nedan:

Beräkning (2017-03-29):		För 2017 års fullmäktigemöte skulle det innebära:		
		Ort	Medlemmar 2017-03-29	Mandat
n = N * 0,03				
n03 = * 0,03 = 251,79				
Grundmandat: 1				
Medlemmar:	Extramandat:			
00,00 – 251,79	1	Uppsala	1 090 medlemmar	6
251,79 – 503,58	2	Stockholm	1 366 medlemmar	7
503,58 – 755,37	3	Göteborg	1 128 medlemmar	6
755,37 – 1007,16	4	Skåne	1 192 medlemmar	6
1007,16 – 1258,95	5	Umeå	1 117 medlemmar	6
1258,95 – 1510,74	6	Linköping	912 medlemmar	5
1510,74 – 1762,53	7	Örebro	560 medlemmar	4
1762,53 – 2014,32	8	Utland	1 028 medlemmar	6
2014,32 – 2266,11	9			
2266,11 – 2517,9	10			
		Totalt	8 393 medlemmar	46

Med detta alternativ kommer vi inte i framtiden att hamna i samma situation igen. Det har däremot tidigare yttrats farhågor för att Utland med tiden skulle få för stort inflytande i förbundet eftersom det finns många utländska lärosäten som, teoretiskt, många svenskar skulle kunna bli läkarstudenter vid. Utredningen anser att det är föga troligt att sådana farhågor infrias, bland annat med tanke på de senaste årens minskning av antalet svenska läkarstudenter i utlandet med CSN-studiemedel.

I de flesta frågorna det beslutas om på fullmäktige krävs enkel majoritet för att förslaget ska gå igenom. Det betyder att det krävs 23 röster för ett beslut enligt den här mandatfördelningen. Ingen avdelning är i närheten av att uppnå detta och få ensam bestämmanderätt. Däremot krävs det 2/3 majoritet i beslut som rör stadgarna vilket gör

att en avdelning med minst 1/3 av mandaten i teorin skulle ha vetorätt mot ett sådant förslag. För mandatfördelningen skulle det innebära att en avdelning behövde ha minst 16 mandat vilket också är otroligt att någon enskild avdelning skulle uppnå.

Skulle man ändå vilja begränsa möjligheterna för en enskild avdelning att få allt för stort inflytande finns möjligheten att i stadgarna besluta om ett tak för antalet mandat en enskild avdelning kan ha. Ett sådant tak kan antingen sättas utifrån det resonemanget som förts tidigare om hur stor en avdelning måste vara för att få ensam bestämmanderätt i en fråga vilket skulle vara 1/3. Ett eventuellt tak kan också sättas på en lägre nivå men kommer då att behöva sättas godtyckligt.

Ett annat alternativ kan vara att Utland i stadgefrågor begränsas till yttrande- och förslagsrätt, vilket skulle medge att Utland erhåller full representation i sakfrågor utan att det samtidigt skulle öppnas för en teoretisk utveckling där Utland tar över förbundet efter att ha rekryterat många tusen nya svenska läkarstudenter i utlandet som medlemmar. Det kan dock poängteras att Läkarförbundet redan har vetorätt mot stadgeändringar hos Läkarförbundet Student.

4.3 Förbundsstyrelsen

Förbundsstyrelsens sammansättning regleras i paragraferna 17 till 19. Styrelsen består av ordförande, vice ordförande och en representant från varje lokalavdelning. Val till posterna sker på fullmäktigemötet och där är alla medlemmar i Läkarförbundet Student valbara, förutom medlemmar i Utland. Till styrelsemötena har Utland istället en ständig adjungering med närvaro- och yttranderätt där de själva kan utse sin representant, vilket oftast har varit ordförande.

Att införa en till styrelseledamot, som ersätter Utlands adjungering, skulle inte påverka förbundets ekonomi i någon större utsträckning. Redan idag betalas resor och boende för Utlands representant av förbundet och samma arvode som utgår till övriga ledamöter utgår även till Utlands representant.

Däremot är det viktigt att fundera på det ansvar som följer med en ledamotspost och rösträtt i styrelsen. Som tidigare diskuterat har ledamoten ett personligt ansvar för organisationens verksamhet och kan vid bristande ansvarsfrihet ställas inför rätta. Det är därför viktigt att alla ledamöter i styrelsen är väl förtrogna med förbundets verksamhet och tar sig tiden att förbereda sig inför styrelsemöten. Dessutom fördelas arbetsuppgifterna i styrelsen jämnt över ledamöterna vilket då skulle innebära att Utlands ledamot får fler uppdrag än i dagens läge. Detta skulle underlätta arbetet för övriga ledamöter men kan bli tufft för Utlands representant, särskilt som det dessutom ofta är ansvarsuppdrag som inte direkt berör utländska studenter.

Ytterligare en effekt av att ge Utland en ledamotsplats i styrelsen blir att det enligt stadgarna är fullmäktigemötet som utser representanten, som för alla andra avdelningar. Även om det i praktiken ofta är ett samtal mellan valberedningen och den lokala styrelsen om vem som ska föreslås som representant till förbundsstyrelsen ligger det slutgiltiga

beslutet hos fullmäktigemötet. Således skulle Utlands autonomi begränsas vid införandet av en ordinarie ledamot.